

Erhvervsministeren (Stauning): Til Partiernes Ordføreres Omtale af den foreliggende Indstilling skal jeg kun føje nogle ganske enkelte Bemærkninger, idet jeg takker de Ordførere, der paa deres Partiers Vegne har givet deres Tilslutning til Forslaget i den Form, det nu har faaet under Behandlingen i det andet høje Ting. Jeg maa, ligesom det er sket fra enkelte Taleres Side, udtale min Anerkendelse af den Villighed til at forhandle sig gennem denne vigtige Sag, der saaledes har fundet Udtryk, og ogsaa af de Indrømmelser, man fra de Sider, der er enedes om Sagen, har gjort for derved at naa frem til et Resultat, som det under Hensyn til de politiske Forhold ikke var muligt at naa uden Indrømmelser fra alle de Sider, der vilde være med til Ordningen.

Jeg deler de saavel i Landstingsudvalgets Betænkning som under Forhandlingerne her fremsatte Beklagelser over, at denne Sag ikke er blevet tiltraadt af de fire store Partier, at eet Parti, det konservative Parti, trods de Indrømmelser, dette Parti har faaet under Sagens Behandling, alligevel ikke har villet deltage i Vedtagelsen. Det er unægtelig beklageligt, saa meget mere som den Betragtning, Landstingsudvalgets Betænkning indeholdt, utvivlsomt er rigtig, at denne Sag er af en saadan Betydning, at det havde været ønskeligt, om den kunde være løftet ud af den partipolitiske Debat. Dette vilde have været muligt, hvis det konservative Parti havde vist samme forstandige Resignation som de andre Partier. Saa vilde denne alvorlige Sag være løftet ud af den almindelige Partidiskussion, og det vilde sikkert for Valutasagen og for vort Erhvervsliv have været af overmaade stor Betydning i de kommende Aar.

Nu foretrækker altsaa det konservative Parti at undlade at deltage i denne Afgørelse, og det ærede Medlem Hr. Lange, der har talt paa Partiets Vegne her, mente atter at kunne hævde den Opfattelse, at her forelaa et Lovforslag med en Titel, men uden et Indhold, der svarede til Titelen. Jeg tør maaske i al Beskedenhed sige, at det vilde jo neppe blive mere valutamæssige Foranstaltninger, selv om de Konservative havde faaet deres Villie og faaet indført 50 pCt.'s Toldbeskatning for alle Varer i dette Lovforslag. Det er jo det eneste Forslag, der er stillet af de Konservative, og jeg vægrer mig dog ved at tro, at det ærede Medlem Hr. Lange, som er en fornuftig Mand, skulde mene, at det virkelig var en Foranstaltning, som man kan betegne som en Valutaforanstaltning. Vi har Erfaringer og Eksempler fra andre Steder, hvor det har vist sig,

at disse Forsøg paa at anvende Toldforanstaltninger i Valutaøjemed har været alt andet end opmuntrende for andre.

Dernæst bemærkede det ærede Medlem, at en Forbedring af Handelsbalancen var nødvendig. Jeg erkender, at en saadan Forbedring har været ønskelig tidligere; men i de sidste Maaneder foreligger der intet, som i den Henseende opfordrer til at gennemføre en kolossal Toldbeskatning, idet Betalingsbalancen nu i nogen Tid, som bekendt, har haft en særlig gunstig Karakter, og det er at haabe, at denne gunstige Tilstand maatte kunne bevares. Men i hvert Fald er der jo ingen, der for Alvor mener, at denne Forøgelse af Toldafgifterne paa baade den ene og den anden Art af Varer vilde have den kæmpemæssige Værdi i Henseende til Betalingsbalancen, som man nu og da hører fra konservativ Side.

Det ærede Medlem Hr. Lange gjorde forskellige Bemærkninger vedrørende Nationalbankens Forhold til denne Ordning. Jeg maa ligesom det ærede Medlem Hr. Rode udtale min Forundring over den Holdning, som saaledes indtages fra konservativ Side. Den ene konservative Ordfører i Landstinget har i Dag hævdet, at Nationalbanken sagtens kan klare det, der her er Tale om, og efter hans Mening burde Fordringen stilles langt stærkere op, der burde fastholdes en Kurs f. Eks. paa 70 og ikke blot som noget, Banken skulde love for 2 Aar, men som noget, den i det mindste skulde holde i Fremtiden. Der er her en Forskel i Opfattelsen — og det er jo heller ikke ubekendt — af dette Spørgsmaal indenfor det konservative Parti; men noget synderligt Hold i det Forsvar for Nationalbankens Vægring, som man fra visse konservative Sider mener at kunne føre, bliver der heldigvis ikke paa den Maade.

Med Hensyn til, hvad der maa være Hovedformaalet med denne Ordning, er det jo ganske naturligt den Indskrænkning i Seddelmængden, som sideordnet Stabiliseringsbestrebelsene skal forgaa, og i den Henseende maa jeg meget anerkende, at man ved den Behandling, der nu har fundet Sted, er naaet videre, end man oprindeligt ventede, det var muligt. Man er naaet videre, for saa vidt som man foruden at tilvejebringe de 40 Mill. Kr., der skal tilbagebetales til Nationalbanken, den Gæld, som Staten stiftede, da man tegnede Præferenceaktier i Landmandsbanken, har ved en Ændring ogsaa tilvejebragt Mulighed for at undgaa det Overtræk paa Statens Konto i Nationalbanken, som Banken i saa højt